

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **M. H. N.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2015, č. j. 1 A 63/2015 – 30,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2015, č. j. 1 A 63/2015 – 30, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce M. H. N. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2015, č. j. 1 A 63/2015 – 30, a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení, alternativně aby též byla zrušena předcházející rozhodnutí správních orgánů.

Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 25. 8. 2015, č. j. CPR-13934-8/ČJ-2015-930310-V243, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 28. 3. 2015, č. j. KRPA-432888/44/ČJ-2014-000022. Tímto rozhodnutím bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění s tím, že doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena v délce jednoho roku,

počínaje od okamžiku, kdy pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Současně byla žalobci stanovena doba k vycestování do 20 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Městský soud nepřisvědčil námitce, že na žalobce mělo být pohlíženo jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie. Již co do kritéria trvalosti partnerského vztahu žalobcův vztah neobstojí. Významnou je skutečnost, že počátek vztahu je situován do období, kdy již žalobcův pobyt na území nebyl legální. V době vydání napadeného rozhodnutí netrval vztah ani jeden rok. Ani podmínku soužití ve společné domácnosti soud neshledal naplněnou. Provoz domácnosti, ve které žalobce a jeho přítelkyně žijí, hradí její rodiče a žalobce se na chodu domácnosti nepodílí. Nelze souhlasit ani s námitkou, že by rozhodnutím bylo nepřiměřeně zasaženo do rodinného a soukromého života žalobce. Svůj vztah s partnerkou začal budovat až v září 2014, kdy nemohl spoléhat, že zde bude moci pobývat trvale. Žalobce neprokázal, že by jeho vztah byl intenzivní a trvalý a že by správní vyhoštění nutně znamenalo zpřetrhání této vazby a následně nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Správní orgány se podrobně zabývaly přiměřeností dopadů rozhodnutí dle ust. § 174a zákona o pobytu cizinců. Jelikož žalobce jako jedinou překážku vycestování uvedl vztah s přítelkyní, nelze vytýkat Ministerstvu vnitra, že v jeho závazném stanovisku byla tato okolnost podrobena zkoumání. Hodnocení rodinného a soukromého života žalobce bylo ve světle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zcela na místě. Lhůta k vycestování byla stanovena v mezích zákonného rozpětí. Správní orgány nevybočily z mezí správního uvážení. Městský soud proto neshledal důvod pro zrušení rozhodnutí žalované, a žalobu jako neopodstatněnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřel o ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatel namítl nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku s tím, že ve správním řízení bylo porušeno ust. § 3, § 50 odst. 3 a § 2 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Soudem nebyly náležitě vyhodnoceny jeho námitky ve vztahu k posouzení skutečného stavu věci, hodnocení důkazů a k možnosti naplnění podmínek pro uložení správního vyhoštění. Ke stěžovateli mělo být přistupováno jako k rodinnému příslušníku občana Evropské unie. Jakkoliv mohly být pochyby na místě v prvním stádiu řízení, již v dalším průběhu řízení bylo zjevné, že není správný závěr o tom, že vztah partnerů není trvalý. Stěžovatel pro to předložil dostatek důkazů. Je bez významu zkoumat, kdo další bydlí s partnery v jednom bytě. To nevyvrací existenci vztahu obdobného vztahu rodinnému ani vedení společné domácnosti. Za situace, kdy soud pomíjí chyby v postupu správních orgánů, nelze mít požadavky na formu odůvodnění soudních rozhodnutí za splněné. Soud pochybil především při přezkumu zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele. I kdyby nebylo přijato, že je stěžovatel rodinným příslušníkem občana Evropské unie, byl postup správních orgánů nesprávný a vydaná rozhodnutí jsou nedostatečně odůvodněna a tudíž nepřezkoumatelná. Správní orgány nedbaly požadavku dle ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí je zcela nepřiměřeně důvodům vedoucím k jeho vydání a zasahuje nepřipustně do rodinného a soukromého života stěžovatele. Správní orgány a

pokračování

soud přikládají váhu zcela jiným skutečnostem, než které jsou podstatné. Stěžovatel má na území České republiky partnerku, se kterou plánuje společnou budoucnost. Sám měl na území České republiky dlouhé roky povolen trvalý pobyt, je zde plně etablován, má zde mnoho přátel a kamarádů. Mají zde také povolen trvalý pobyt oba jeho rodiče a sestra. Nelze mu proto klást k tíži, že navštěvuje často domovskou vlast. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, alternativně aby též zrušil předcházející rozhodnutí správních orgánů.

Žalovaná ve svém vyjádření pouze odkázala na shromážděný spisový materiál.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám shledal vadu uvedenou v odstavci 4, k níž musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Nejvyšší správní soud shledal, že řízení před městským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Touto vadou byla skutečnost, že městský soud nevyrozuměl o probíhajícím řízení osobu (konkrétně jeho partnerku T. T. P. H., s níž správní orgány jednaly jako s účastnicí řízení), která by mohla být přímo dotčena ve svých právech vydáním rozhodnutí ve věci samé, a nevyzval ji, aby oznámila, zda v řízení bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.

Podle ust. § 34 odst. 1 s. ř. s. osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat.

Podle ust. § 34 odst. 2 s. ř. s. návrhové je povinen v návrhu označit osoby, které přicházejí v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení, jsou-li mu známy. Předseda senátu takové osoby vyrozumí o probíhajícím řízení a vyzve je, aby ve lhůtě, kterou jim k tomu současně stanoví, oznámily, zda v řízení budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení; takové oznámení lze učinit pouze v této lhůtě. Současně s vyrozuměním je poučí o jejich právech. Obdobně předseda senátu postupuje, zjistí-li se v průběhu řízení, že je tu další taková osoba. O osobních údajích, o těchto osobách uváděných, platí přiměřeně ustanovení § 37 odst. 3.

Jak přitom Nejvyšší správní soud konstantně uvádí, neoznačí-li žalobce osobu, která přichází v úvahu jako osoba zúčastněná na řízení, nezbavuje to předsedu senátu povinnosti zjistit okruh takových osob, vyrozumět je o probíhajícím řízení a vyzvat je, aby

oznámily, zda budou svá práva v řízení uplatňovat (viz např. rozsudky ze dne 2. 5. 2007, č. j. 5 As 3/2007 - 68, nebo ze dne 14. 10. 2010, č. j. 1 As 67/2010 - 97; všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz).

V projednávané věci stěžovatel již v průběhu správního řízení tvrdil, že žije ve společné domácnosti s partnerkou T. T. P. H., která je státní občankou České republiky. Ze společného soužití stěžovatel dovozoval jednak to, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, jednak to, že vyhoštěním by bylo nepřiměřeně zasaženo do jejich rodinného života. Správní orgány s partnerkou stěžovatele jednaly jako s účastnicí řízení – byla vyslechnuta jako účastník řízení, v záhlaví správních rozhodnutí byla označena jako účastník řízení a rozhodnutí jí také byla doručována.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že s ohledem na popsané skutečnosti, které jsou patrné již z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí, měl městský soud partnerku stěžovatele vyrozumět o probíhajícím řízení a vyzvat ji, aby oznámila, zda bude v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Je-li totiž předmětem řízení před správním soudem rozhodnutí o vyhoštění cizince (resp. rozhodnutí o odvolání proti takovému rozhodnutí), přičemž cizinec tvrdí, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie a že správní rozhodnutí nepřiměřeně zasáhne do jejich rodinného života, a správní orgány s touto osobou jednají jako s účastníkem řízení, je ji nutno považovat za osobu přicházející v úvahu jako osoba zúčastněná na řízení. K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud nejen v případě rozhodnutí o správním vyhoštění (viz rozsudek ze dne 17. 1. 2014, č. j. 5 As 74/2013 - 48), ale také v případě rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu za účelem sloučení s rodinným příslušníkem – občanem Evropské unie (viz rozsudky ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 104/2011 - 102, a ze dne 23. 4. 2015, č. j. 7 Azs 80/2015 - 31). Správní soudy ostatně také v řadě řízení, jejichž předmětem bylo správní vyhoštění cizince, jednaly s partnerem (resp. manželem) cizince jako s osobou zúčastněnou na řízení (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2010, č. j. 2 As 71/2009 - 78, ze dne 26. 9. 2013, č. j. 4 As 119/2013 - 29, nebo ze dne 28. 5. 2009, č. j. 7 As 34/2009 - 64).

Jestliže městský soud partnerku stěžovatele nevyrozuměl o probíhajícím řízení a nevyzval ji, aby oznámila, zda bude v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. K takové vadě přitom musel Nejvyšší správní soud přihlédnout z úřední povinnosti (viz též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 1 As 39/2004 - 75, č. 1479/2008 Sb. NSS, ze dne 2. 5. 2007, č. j. 5 As 3/2007 - 68, nebo ze dne 12. 4. 2007, č. j. 7 As 60/2006 - 80). Pochybení městského soudu totiž představuje porušení čl. 38 odst. 2 věty první Listiny základních práv a svobod (publikována pod č. 2/1993 Sb.), který se vztahuje také na případné osoby zúčastněné na řízení (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. II. ÚS 310/04, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>). Podle uvedeného článku má každý právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Je-li přitom postupem soudu dotčeno základní právo osoby, která se o probíhajícím soudním řízení vůbec nemusela dozvědět, musí Nejvyšší správní soud k takové vadě přihlédnout i nad rámec kasačních námitek.

pokračování

S ohledem na charakter této procesní vady sice Nejvyšší správní soud nemůže přistoupit k posouzení merita věci (neboť všechny dotčené osoby nedostaly možnost vyjádřit se k věci samé), to ovšem nebrání posouzení námitek týkajících se procesních vad v řízení před městským soudem. Takovou námitkou je také stěžovatelem uplatněná námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, všechny dostupné na <http://nalus.usoud.cz>, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Těmto požadavkům napadený rozsudek dostál. Městský soud své závěry náležitě zdůvodnil a uvedl, proč považuje žalobní námitky za liché. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Rozsudek proto nelze považovat za nepřezkoumatelný.

Stěžovatel konkrétně spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že nebyly náležitě vyhodnoceny jeho námitky, respektive v tom, že městský soud pominul chyby v postupu správních orgánů. Obě namítané skutečnosti ale nemohou zakládat nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Je totiž patrné, že nenáležitým vyhodnocením námitek i pominutím vad v postupu správních orgánů stěžovatel míní stav, kdy jeho námitky (a konkrétně také námitky týkající se vad v postupu správních orgánů) nebyly vypořádány pro něj příznivě, potažmo kdy v argumentaci městského soudu shledává určité nedostatky. Takový stav ovšem nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť stěžovateli nebrání polemizovat s argumentací a závěry městského soudu a namítnout, proč je považuje za chybné, což také stěžovatel v kasační stížnosti činí.

Nejvyšší správní soud s ohledem na zjištěnou vadu řízení, k níž musel přihlédnout z úřední povinnosti, dospěl k závěru, že napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2015, č. j. 1 A 63/2015-30, je nutno podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

V tomto řízení bude na městském soudu, aby v souladu s ust. § 34 odst. 2 s. ř. s. vyrozuměl partnerku stěžovatele T. T. P. H. o probíhajícím řízení a vyzval ji, aby sdělila, zda v řízení bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. V případě, že odpoví kladně, zajistí městský soud plné uplatnění jejích práv dle ust. § 34 odst. 3 s. ř. s.

Podle § 110 odst. 4 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu (Městského soudu v Praze) a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud (Městský soud v Praze) vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Kasační soud ve věci rozhodl v souladu s ust. 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Na závěr Nejvyšší správní soud podotýká, že jelikož bylo o kasační stížnosti rozhodnuto bezprostředně po učinění nezbytných procesních úkonů, nebylo potřeba rozhodovat o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 - 44, č. 173/2004 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2016

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu